

20 lat otwartych serc i umysłów - jubileuszowa kronika Studenckiego Koła Naukowego Pedagogiki Specjalnej UKEN

20 Years of Open Hearts and Minds: The Anniversary Chronicle of the Student Scientific Club of Special Education UKEN

Kamila Budek ¹, Anastazja Satoła ¹, Kornelia Łacny ¹, Natalia Przybyła ¹, Anna Witkowska ¹

¹ Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

WPROWADZENIE

W dniu 1 października 2005 roku z inicjatywy Katedry Pedagogiki Specjalnej funkcjonującej w strukturach UKEN (ówczesnie Akademii Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie), zarejestrowane zostało Studenckie Koło Naukowe Pedagogiki Specjalnej. W ubiegłym 2025 roku, Koło obchodziło swój jubileusz 20-lecia istnienia. Z tejże okazji, członkinie SKNPS podsumowały dotychczasową działalność Koła opisując ją w postaci jubileuszowej kroniki. Stanowi ona przegląd najważniejszych zarchiwizowanych osiągnięć i wspomnień z minionych dwudziestu lat aktywności Koła. Poniższe opracowanie stanowi streszczenie kroniki oraz zaproszenie do zapoznania się z jej pełną treścią.

POCZĄTEK DZIAŁALNOŚCI KOŁA

Studenckie Koło Naukowe Pedagogiki Specjalnej od dwóch dekad stanowi przestrzeń rozwoju dla osób zainteresowanych problematyką pedagogiki specjalnej. Założycielką i pierwszą opiekunką Koła była dr hab. Katarzyna Plutecka, prof. UKEN, a w gronie studentów-założycieli znalazło się 19 ambitnych studentów. Początkowo aktywność członków Koła koncentrowała się wokół surdopedagogiki, jednak z czasem zakres zainteresowań rozszerzył się na wszystkie subdyscypliny pedagogiki specjalnej. Głównym celem było inspirowanie studentów do podejmowania badań empirycznych, co do dziś pozostaje fundamentem działalności SKNPS.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Jednym z najważniejszych osiągnięć Koła było zainicjowanie powstania czasopisma „Zeszyty Naukowe Pedagogiki Specjalnej”, które ukazuje się nieprzerwanie od 2008 roku. Periodyk ten, wydawany przez Instytut Pedagogiki UKEN, doczekał się do tej pory 18 numerów i stanowi dla studentów miejsce debiutu naukowego. Tematyka wydań obejmowała m.in. komunikację osób z niepełnosprawnością (2008), myśl pedagogiczną Marii Grzegorzewskiej (2017) czy funkcjonowanie osoby z niepełnosprawnością w biegu życia (2025). Ponadto, członkowie Koła

aktywnie budują swój dorobek również poprzez współtworzenie monografii, udział w licznych konferencjach naukowych, zarówno czynnie, jak i biernie, w kraju i za granicą.

Aktywność naukowa członków SKNPS została doceniona licznymi wyróżnieniami i nagrodami zdobywanymi na szczeblu uczelnianym. Wysoka jakość projektów realizowanych przez Koło była wielokrotnie wyróżniana przez władze uczelni. Do najważniejszych laurów należą: I miejsce w Festiwalu Studenckich Kół Naukowych (za działalność w latach 2016-2018), Puchar Prorektora (2018) przyznany za systematyczny rozwój i zaangażowanie społeczne, a także II miejsce w konkursie o Grant Rektorski (2022) za projekt edukacyjny „Inny nie znaczy gorszy – Jak rozmawiać z dziećmi o niepełnosprawności?”, w ramach którego studenci prowadzili warsztaty w krakowskich i wielickich szkołach.

Warto podkreślić, że od samego początku istnienia Koła istotnym elementem kształcenia przyszłych pedagogów są spotkania ze specjalistami. Studenci uczestniczą w kursach i warsztatach o różnorodnej tematyce, wśród których wymienić można m.in. kursy języka migowego, warsztaty Metody Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne oraz szkolenia z zakresu metody Makaton czy pracy z dzieckiem z afazją. Działania te wpisują się w ideę łączenia wiedzy teoretycznej z praktyką zawodową oraz rozwijania kompetencji studentów.

AKTYWNOŚĆ W PRZESTRZENI CYFROWEJ

Poprzez profile w mediach społecznościowych i Repozytorium EDUKEN, Koło skutecznie łączy tradycję z nowoczesnością, wykorzystując media społecznościowe do popularyzacji wiedzy, dzielenia się rzetelnymi informacjami oraz zainteresowaniami studentów w zakresie pedagogiki specjalnej. Regularnie realizowane są cykle takie jak „Środa naukowa” (ciekawostki teoretyczne) oraz „Kartka z kalendarza” (przypominanie o ważnych świątach tematycznych, np. Światowym Dniu Białej Laski). W maju 2025 roku zainaugurowano działalność internetowego repozytorium EDUKEN, będącego otwartą bazą materiałów dydaktycznych, w której znajdują się m.in.: autorskie książeczki do czytania uczestniczącego, zestawy kart pracy dla uczniów szkół przysposabiających do pracy, czy też zbiór 59 bajek terapeutycznych pt. „Niebo pachnie pomarańczą. Studenckie bajki na dziecięce troski”.

DZIAŁALNOŚĆ SPOŁECZNA I WOLONTARIAT

Warto zwrócić uwagę, że misja SKNPS wykracza daleko poza mury uniwersytetu. Przez 20 lat członkowie Koła angażowali się w liczne inicjatywy pomocowe. Wśród nich wyróżnić można m.in. stałą współpracę z organizacjami prospołecznymi, aktywność w licznych wolontariatach oraz cykliczne zbiórki charytatywne. Szczególne miejsce w kalendarzu Koła zajmowały także „Integracyjne Mikołajki”. Wydarzenie to, skierowane do uczniów krakowskich ośrodków szkolno-wychowawczych, łączyło wspólną zabawę, integrację społeczną, przeciwdziałanie wykluczeniu oraz kształtowanie postaw prospołecznych wśród uczestników, w szczególności studentów pedagogiki specjalnej.

REFLEKSJA I PODSUMOWANIE JUBILEUSZU

W ramach zwieńczenia podsumowania 20-letniej działalności Studenckiego Koła Naukowego Pedagogiki Specjalnej, autorki zwróciły się z prośbą do byłych opiekunek Koła: dr. hab. Katarzyny Pluteckiej, prof. UKEN oraz mgr Karoliny Kilar-Drzymały, aby podzieliły się z czytelnikami swoimi wspomnieniami i refleksją. Wspominając te lata, dr hab. Katarzyna

Plutecka prof. UKEN podkreśliła, że siłą Koła zawsze była pasja studentów, których określa mianem „dobrych duchów”. Z kolei mgr Karolina Kilar-Drzymała wskazuje na ogromną odpowiedzialność i wzruszenie, jakie towarzyszyły organizacji akcji zmieniających życie dzieci.

Historia Koła udowadnia, że pedagogika specjalna to znacznie więcej niż kierunek studiów – to gotowość do wspierania drugiego człowieka. Dwadzieścia lat doświadczeń stanowi trwały fundament na kolejne dekady, będąc świadectwem dojrzałości i wrażliwości przyszłych specjalistów. Zachęcamy wszystkich Państwa do głębszej lektury i zapoznania się z pełną treścią jubileuszowej kroniki, która jest dostępna na stronie internetowej Studenckiego Koła Naukowego Pedagogiki Specjalnej (www.sknp.s.uken.krakow.pl/kronika). Znajdą tam Państwo szczegółowe relacje, archiwalne zdjęcia oraz kompletny opis naszych wspólnych działań na przestrzeni ostatnich dwóch dekad.